

Functionies die risico lopen en risico volle handelingen

In principe wordt iedereen blootgesteld aan biologische agentia. Dit is pas een risico als er contact kan zijn met gevaarlijke micro-organismen. De medewerkers die in aanraking kunnen komen met bloed, urine, feces en ander lichaamsvocht, of met materialen die hiermee besmet zijn, lopen een verhoogd risico. Bepaal dus voor de verschillende functies:

- In hoeverre er contact is met deze agentia. Kijk daarbij zowel naar direct contact als naar indirecte blootstelling bijvoorbeeld door vervuild wasgoed waar bloed, urine, feces en ander lichaamsvocht op zit.
- Kijk vervolgens bij welke handelingen blootstelling aan biologische agentia mogelijk is en hoe groot de kans daarbij is (veel/vaak contact).
- Tot slot bekijkt u de beschermingsmogelijkheden: is de bron optimaal afgeschermd (naaldcontainers en veilige verpakking van wasgoed zijn hiervan voorbeelden). En in tweede instantie: hoe speelt persoonlijke hygiëne en het gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen hierbij een rol.

Met dit inzicht is het straks mogelijk te bepalen wat effectieve maatregelen kunnen zijn.

U bekijkt dit voor de volgende functies:

- Verpleging en verzorging: direct contact met menselijke materialen zoals bloed, feces, urine etc.
- Fysiotherapie: een direct contact met cliënten.
- Huishoudelijke dienst / schoonmaak: medisch en huishoudelijk afval.
- Keuken: Voedsel, voedselresten en spoelwater.
- Linnenkamer: besmet wasgoed.
- Technische dienst: waterinstallaties en sanitaire voorzieningen.
- Medewerkers uitleenmagazijn en schoonmakers uitleenmiddelen: indirect contact.
- Thuisbegeleiding: Betrokkenen komen in sterk vervuilde woningen. Hoewel de aard van de biologische agentia hetzelfde is, is de mate van blootstelling hoger en daardoor ook het risico.
- Intern transport: het vervoer van besmet materiaal zoals beddengoed en naaldencontainers.

Voorbeelden van risico-volle handelingen waarbij besmetting kan optreden zijn:

Risico's in de zorg:

- **Omgang met/contact met menselijke producten (bloed, urine, feces):**
Dit is niet beperkt tot die medewerkers die de directe zorghandelingen verrichten, maar geldt ook voor medewerkers van schoonmaakdiensten en linnenkamer (omgaan met bloed, urine, feces en besmet linnengoed). Ook bij onderhoud aan sanitaire voorzieningen (ontstopping van riolering) is blootstelling mogelijk.
- **Vernevelen van water met Legionella besmetting:**
Als met legionella besmet water wordt verneveld en de kleine waterdruppeltjes (aërosolen) worden ingeademd, kan de legionellabacterie legionellose veroorzaken. Bijvoorbeeld bij het helpen tijdens douchen als een douche een aantal dagen niet is gebruikt en bijvoorbeeld bij werkzaamheden aan waterleidingen of in de buurt van natte koeltorens door de technische dienst (Spoelkeukens niet, omdat deze dagelijks gebruikt worden is het risico te verwaarlozen).
- **Eten van besmet voedsel:**

Bij het werken in de keuken of assisteren bij het eten. Salmonella besmetting is hiervan de bekendste.

- **Contact met (uitwerpselen van) huisdieren:**

In de thuiszorg kan bij het opruimen van dierlijke uitwerpselen en bij krabverwonding toxoplasmose besmettingsrisico bestaan. Ook het schoonmaken van dierenverblijven kan risico met zich meebrengen.